

EURÓPSKY PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument na schôdzu

A7-0238/2010

17.8.2010

SPRÁVA

o obchodných a hospodárskych vzťahoch s Tureckom
(2009/2200(INI))

Výbor pre medzinárodný obchod

Spravodajca: Metin Kazak

PR_INI

OBSAH

	strana
NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU	3
DÔVODOVÁ SPRÁVA.....	8
VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE	11

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o obchodných a hospodárskych vzťahoch s Tureckom (2009/2200(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na správu Komisie o pokroku Turecka za rok 2009 (SEK(2009)1334),
 - so zreteľom na Dohodu z 12. septembra 1963, ktorou sa zakladá pridruženie medzi Európskym hospodárskym spoločenstvom a Tureckom,
 - so zreteľom na Dodatokový protokol k tejto dohode z 23. novembra 1970, a najmä jeho článok 41 ods. 1 („doložka o zachovaní status quo“),
 - so zreteľom na rozhodnutie Asociačnej rady ES – Turecko č. 1/80 z 19. septembra 1980,
 - so zreteľom na rozhodnutie Asociačnej Rady ES – Turecko č. 1/95 z 22. decembra 1995 o vykonávaní záverečnej etapy colnej únie (96/142/ES),
 - so zreteľom na rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie vo veci štyroch fundamentalistických hnutí, najmä prípady Demirel, Sevince, Savas, Abatay–Sahin, Tum–Dari a Soysal,
 - so zreteľom na posledné hodnotenie obchodnej politiky Turecka, zverejnené Svetovou obchodnou organizáciou v roku 2007,
 - so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Turecku,
 - so zreteľom na analýzu ročného programu pre Turecko na rok 2009 v rámci nástroja predvstupovej pomoci (IPA) v súvislosti s balíkom týkajúcim sa rozširovania v roku 2009, ktorú vykonalo tematické oddelenie,
 - so zreteľom na závery Rady z 11. decembra 2006,
 - so zreteľom na článok 48 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre medzinárodný obchod (A7-0238/2010),
- A. keďže colná únia s Tureckom predstavuje aj naďalej jeden z najpokrokovejších a najužších obchodných vzťahov, ktoré EÚ doteraz mala s akoukoľvek inou treťou krajinou,
- B. keďže Turecko je podľa štatistík Svetovej banky krajinou so 17. najvýznamnejším hospodárstvom na svete a šiestym najvýznamnejším hospodárstvom v rámci Európy, pričom viac ako 90 % jeho exportu tvorí priemyselný tovar; keďže Turecko je 20. najväčším príjemcom priamych zahraničných investícií, ktoré v roku 2008 dosiahli 18 miliárd,

- C. keďže Turecko sa stalo siedmym najväčším obchodným partnerom EÚ a EÚ je najväčším obchodným partnerom Turecka,
- D. keďže v roku 2009 Turecko vyviezlo do EÚ výrobky v hodnote 33,6 miliárd EUR a z EÚ doviezlo výrobky v hodnote 40,4 miliárd EUR,
- E. keďže priemerná miera nezamestnanosti v Turecku dosiahla v roku 2009 alarmujúcich 13 %, nezamestnanosť mladých ľudí predstavuje 24 % a posledný prieskum chudoby (2007) ukazuje, že 18,56 % tureckého obyvateľstva žije pod hranicou chudoby,
1. víta skutočnosť, že obchodné vzťahy medzi EÚ a Tureckom sú na pokročilej úrovni; vyzýva Turecko, aby zjednodušilo postupy a byrokráciu a odstránilo zostávajúce tarifné a netarifné prekážky; zdôrazňuje význam konštruktívneho dialógu medzi obidvoma stranami v záujme ďalšieho zlepšenia týchto vzťahov;
 2. pripomína, že vychádzajúc zo znenia článku 205 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a článku 21 Zmluvy o EÚ je cieľom vonkajšej činnosti Únie vrátane spoločnej obchodnej politiky podporovať „(...) demokraciu, právny štát, univerzálnosť a nedeliteľnosť ľudských práv a základných slobôd, zachovávanie ľudskej dôstojnosti, rovnosť a solidaritu a dodržiavanie zásad Charty Organizácie Spojených národov a medzinárodného práva“, ako aj budovať partnerstvá s tretími krajinami, ktoré uznávajú uvedené zásady;
 3. vyzýva Komisiu, aby pokračovala vo svojom nasadení, ako aj v dialógu s Tureckom o obchode, najmä v rámci Spoločného poradného výboru a Spoločného výboru colnej únie EÚ – Turecko; nabáda obidve strany, aby tieto platformy využívali účinnejšie, a to rýchlym vyriešením zostávajúcich problémov, ako je zákaz dovozu hovädzieho mäsa, živého hovädzieho dobytku a odvodených produktov do Turecka a otázka cestných kvót niektorých členských štátov uplatňovaných na vozidlá zaregistrované v Turecku;
 4. berie na vedomie potenciál Turecka v oblasti dlhodobého rastu a jeho demografické osobitosti; nabáda EÚ a Turecko, aby venovali náležitú pozornosť vzájomnému prepojeniu svojich hospodárstiev, aby zachovali otvorený obchod a investičné režimy, ako aj svoju schopnosť odolávať domácim protekcionistickým tlakom v súlade so svojimi záväzkami v rámci rôznych medzinárodných platforiem a aby využívali nástroje na ochranu obchodu v súlade s pravidlami WTO;
 5. je znepokojený nízkou úrovňou účasti žien na pracovnom trhu a ich zamestnanosti v neformálnom sektore; vyzýva Turecko, aby ako stredobod svojich politík v oblasti hospodárstva, sociálnych vecí a zamestnanosti stanovilo zamestnanosť žien;
 6. zdôrazňuje vážnosť situácie zamestnanosti mladých ľudí a nedostatok osobitných opatrení na riešenie tohto problému; odkazuje na nedávnu štúdiu MOP, v ktorej sa opisuje vytváranie pracovných miest vo všeobecnosti, a konkrétne zamestnanosť žien a mladých ľudí ako kľúčová výzva pracovného trhu pre rozvoj Turecka; žiada preto, aby sa vypracovala stratégia zamestnanosti zameraná na zamestnanosť mladých ľudí vo všeobecnosti, a najmä na situáciu mladých žien;
 7. víta zriadenie colnej únie v roku 1996, ktorá umožnila lepší prístup na trh a na základe ktorej objem obchodu medzi EÚ a Tureckom dosiahol výšku 100 miliárd EUR ročne,

pričom najvyšší objem sa dosiahol v roku 2008;

8. zdôrazňuje skutočnosť, že colná únia zahŕňa priemyselný tovar a spracované poľnohospodárske produkty; teší sa zo skutočnosti, že colná únia sa bude čo najskôr vzťahovať aj na poľnohospodárske produkty; domnieva sa, že colná únia sa môže rozšíriť tak, aby pokrývala aj ďalšie oblasti, ako sú služby a verejné obstarávanie;
9. vyjadruje poľutovanie nad tým, že podľa posledného hodnotenia WTO je priemerná colná sadzba, ktorú Turecko uplatňuje na poľnohospodárske produkty, relatívne vysoká a v niektorých prípadoch extrémne vysoká (napríklad clo na kukuricu vo výške 130 %); vyzýva tureckú vládu, aby podstatne obmedzila tieto prekážky;
10. víta zosúladenie tureckých colných právnych predpisov s colnými právnymi predpismi EÚ, a najmä prijatie všeobecného systému preferencií; žiada väčšie zosúladenie tureckých právnych predpisov s *acquis* Spoločenstva, pokiaľ ide o voľný obchod, boj proti falšovaniu a kontroly po colnom konaní a povolenia obchodov bez colnej prirážky;
11. vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že už piaty rok sa v Turecku neimplementoval Dodatokový protokol k Dohode o pridružení, ani sa neodstránili všetky prekážky voľného pohybu tovaru; vyzýva Turecko, aby plne, urýchlene a nediskriminačným spôsobom vykonalo svoje povinnosti vyplývajúce z tohto protokolu, čo prispeje k ďalšiemu rozvoju jeho obchodných vzťahov so všetkými členskými štátmi EÚ, a pripomína, že nesplnenie tejto povinnosti môže neskôr vážne ovplyvniť proces rokovaní;
12. opätovne zdôrazňuje, že je nevyhnutné, aby Turecko plne dodržiavalo svoje záväzky v rámci colnej únie; domnieva sa tiež, že je potrebná ďalšia harmonizácia s *acquis* Spoločenstva v určitých odvetviach, ako sú zóny voľného obchodu a oslobodenie od cla;
13. zdôrazňuje, že colnej únii by výrazne prospela revízia mechanizmu urovnávania sporov, ktorá by umožnila rýchle a spravodlivé vyriešenie zostávajúcich problémov;
14. žiada, aby sa v súlade s pravidlami WTO odstránili všetky nepotrebné prekážky obchodu medzi EÚ a Tureckom vrátane technických prekážok ako neuznávanie osvedčení, duplicitné skúšky, duplicitné kontroly alebo povinné technické predpisy a normy; vyzýva Komisiu, aby sa podelila o osvedčené postupy v tejto oblasti;
15. berie na vedomie ťažkosti, ktorým Turecko čelí pri uzatváraní dohôd o voľnom obchode s tretími krajinami, čo negatívne ovplyvňuje turecké hospodárstvo, keďže sa partnerom dohôd EÚ o voľnom obchode, s ktorými Turecko ešte nemohlo takúto dohodu podpísať, umožňuje jednostranný preferenčný prístup na turecký trh; vyzýva Komisiu a Radu, aby zabezpečili zahrnutie Turecka do štúdií o hodnotení vplyvu budúcich dohôd o voľnom obchode medzi EÚ a tretími krajinami a ďalej posilňovali prenos informácií o stanovisku EÚ a stave rokovaní o dohodách o voľnom obchode; nabáda Komisiu, aby v dohodách o voľnom obchode zohľadnila colnú úniu medzi EÚ a Tureckom;
16. vyzýva Turecko, aby odstránilo tie zostávajúce dovozné povolenia na tovar, ktoré porušujú záväzky vyplývajúce z colnej únie, a aby súhlasilo s aktualizáciou rozhodnutia Asociačnej rady ES – Turecko č. 2/97 o odstránení technických prekážok obchodu;
17. víta právne predpisy v oblasti štandardizácie v zahraničnom obchode, ktoré turecká vláda prijala v roku 2009; poznamenáva však zavedenie postupov hodnotenia súladu

a fyzických colných kontrol; vyzýva EÚ a Turecko, aby plne uplatňovali zásadu vzájomného uznávania;

18. vyzýva Turecko, aby zrušilo komplikované dovozné postupy a zosúladiť svoj systém bezcolných kvót na spracované poľnohospodárske výrobky, ktoré nie sú v súlade s colnou úniou;
19. víta pozitívne závery posledného hodnotenia Turecka Svetovou obchodnou organizáciou; naliehavo však žiada tureckú vládu, aby prijala potrebné opatrenia na splnenie odporúčaní, ktoré hodnotenie obsahuje, a urýchlila štrukturálne a legislatívne reformy;
20. vyzýva Turecko, aby pozastavilo nové požiadavky na osvedčené výrobné postupy, pretože de facto zakazujú dovoz niektorých farmaceutických výrobkov, a aby sa zúčastňovalo na medzinárodných iniciatívach na zosúladenie osvedčených výrobných postupov a noriem, ako sú iniciatívy WTO a EÚ, a pristúpilo k nim;
21. berie na vedomie dynamickú medzinárodnú obchodnú stratégiu Turecka a skutočnosť, že Turecko do dnešného dňa uzatvorilo 16 dohôd o voľnom obchode; nabáda EÚ a Turecko, aby spolupracovali na prehĺbovaní obchodných vzťahov so strednou Áziou;
22. berie na vedomie skutočnosť, že 88 % celkových priamych zahraničných investícií v Turecku tvoria investície z EÚ; poukazuje však na skutočnosť, že podiel priamych zahraničných investícií na HDP Turecka je relatívne nízky;
23. berie na vedomie úlohu Turecka v rámci regionálnych platforiem, ako sú Organizácia pre hospodársku spoluprácu v oblasti Čierneho mora, Čiernomorská obchodná a rozvojová banka a Proces spolupráce v juhovýchodnej Európe; nabáda Turecko, aby prevzalo vedúcu úlohu pri podpore otvoreného a spravodlivého obchodu s tým, že bude brať patričný ohľad na spoločenské, hospodárske a environmentálne blaho;
24. berie na vedomie významnú úlohu Turecka v regióne Stredozemia ako zakladajúceho člena barcelonského procesu a vyzýva Turecko, aby plne rešpektovalo všetky partnerské štáty tohto procesu; zdôrazňuje, že existujú obrovské rezervy, pokiaľ ide o zlepšenie obchodu Turecka v oblasti Stredozemia;
25. poznamenáva, že zatiaľ čo EÚ zostáva najväčším obchodným partnerom Turecka, v roku 2009 boli jeho hlavnými obchodnými partnermi Rusko, Čína, Spojené štáty a Irán; zdôrazňuje, že objem obchodu medzi Tureckom a EÚ v roku 2009 poklesol, zatiaľ čo v prvom polroku 2010 sa zaznamenalo jeho zvýšenie; poznamenáva tiež, že Turecko diverzifikuje svojich obchodných partnerov; žiada Komisiu, aby vypracovala štúdiu o príčinách relatívneho poklesu podielu EÚ na objeme zahraničného obchodu Turecka, čo môže zahŕňať finančnú krízu, a jeho hospodárskych dôsledkoch;
26. poznamenáva, že Turecko a EÚ čelia podobným výzvam v oblasti dodávok energie; zdôrazňuje význam projektu Nabucco pre bezpečnosť dodávok energie v EÚ, a preto vyzýva Turecko, aby urýchlene začalo implementovať medzivládnu dohodu o plynovode Nabucco; zdôrazňuje potrebu vymedziť spoločnú vonkajšiu stratégiu v oblasti energetiky a otvoriť kapitolu o energetike, čo by viedlo k ďalšiemu zvýšeniu spolupráce v oblasti energetiky; naliehavo vyzýva Turecko, aby ratifikovalo zmeny obchodných ustanovení Zmluvy o energetickej charte a aby investovalo do nesmierneho potenciálu svojich

obnoviteľných zdrojov energie;

27. berie na vedomie skutočnosť, že opakujúce sa problémy s vízami podľa režimu 4 Všeobecnej dohody o obchode so službami (GATS) podstatne obmedzujú pohyb tureckých obchodníkov a vodičov nákladných vozidiel smerom do EÚ; zdôrazňuje niekoľko následných rozhodnutí Súdneho dvora Európskej únie v tejto otázke a vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že členské štáty dodržiavajú tieto rozhodnutia; vyzýva Komisiu a Radu, aby opäť preskúmali postupy udeľovania víz s cieľom odstrániť prekážky obchodu;
28. vyjadruje poľutovanie nad tým, že ešte neboli dokončené právne predpisy zabezpečujúce plné dodržiavanie práv odborov v súlade s normami EÚ a príslušných dohovorov Medzinárodnej organizácie práce, najmä pokiaľ ide o práva odborových organizácií, právo na kolektívne vyjednávanie a právo na štrajk;
29. nalieha na Turecko, aby neuplatňovalo diskriminačné postupy voči zahraničným podnikom tým, že poskytuje 15 % cenového zvýhodnenia tureckým uchádzačom v oblasti verejného obstarávania; vyzýva Turecko, aby pristúpilo k Dohode WTO o vládnom obstarávaní;
30. zdôrazňuje, že falšovaný tovar vrátane farmaceutických a kozmetických výrobkov je zásadným problémom obchodných vzťahov medzi EÚ a Tureckom a znižuje príťažlivosť Turecka pre priame zahraničné investície; vyzýva Turecko na účinné presadzovanie nových právnych predpisov v oblasti práv duševného vlastníctva a následné posilnenie obchodných vzťahov s EÚ; zdôrazňuje potrebu dosiahnuť väčšiu rovnováhu medzi medzinárodnými požiadavkami v oblasti práva duševného vlastníctva a potrebami domáceho hospodárskeho rozvoja pri rozvíjaní systému ochrany duševného vlastníctva;
31. poznamenáva, že MSP tvoria 99 % tureckých podnikov a poskytujú 70 % pracovných príležitostí v Turecku; nabáda Turecko, aby zlepšilo prístup MSP k financiám; víta 9. rozvojový plán Turecka, ktorý sa zameriava na výdavky na výskum a vývoj, ktoré sú rozhodujúce z hľadiska zlepšenia konkurencieschopnosti MSP;
32. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii a vláde Turecka.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Úvod

Úloha Turecka ako aktéra svetového obchodu za posledné roky vzrástla, najmä vďaka tomu, že lepšie využíva svoje unikátne geopolitické postavenie. Turecko vystupuje ako spojujúci článok medzi Stredozemím, Blízkym Východom a regiónmi Ázie, Čierneho mora a Kaukazu. Jediný najdôležitejší obchodný vzťah, ktorý podporil rast Turecka na svetovej obchodnej scéne, je však jeho výsadný vzťah s Európskou úniou.

Colná únia (CÚ)

Zárodky colnej únie siahajú do roku 1963, keď Turecko a EHS uzavreli dohodu o pridružení, ktorá umožnila dosiahnuť colnú úniu do roku 1996. Táto skutočnosť umožnila prehĺbenie hospodárskych vzťahov vytvorením colnej únie – jednej z troch, do ktorých EÚ vstúpila, a jedinej, ktorú uzavrela s kandidátskou krajinou uchádzajúcou sa o prístupenie. Odvtedy sa dosiahol značný stupeň integrácie trhu, najmä pokiaľ ide o slobodný pohyb tovaru. Z nedávnych osobitných úspechov integrácie stojí za zmienku prijatie nových tureckých colných právnych predpisov a prijatie všeobecného systému preferencií.

Medzi výrobky, na ktoré sa vzťahuje colná únia, patria všetky priemyselné výrobky a spracované poľnohospodárske produkty. Úspech colnej únie dokazujú čísla: Turecko sa stalo kľúčovým obchodným partnerom EÚ, pričom je na 7. mieste na dovozových trhoch a 5. mieste na vývozných trhoch. S dvoma tretinami celkových priamych zahraničných investícií pochádzajúcimi z EÚ sa Turecko stalo investičnou základňou pre európske podniky, pričom jeho integrácia do dodávateľského a výrobného reťazca EÚ sa posilňuje, a to často v súvislosti so sektormi s vysokou pridanou hodnotou. V roku 2009 Turecko vyviezlo do EÚ výrobky v hodnote 33,6 miliárd EUR a z EÚ doviezlo výrobky v hodnote 40,4 miliárd EUR. Stalo sa tiež 15. najväčším hospodárstvom sveta.

Hoci bola colná únia vytvorená v roku 1996, ešte nie je dokončená. Berúc do úvahy prístupové rokovania, colná únia sa môže rozšíriť na poľnohospodárske výrobky a oblasti, ako sú služby a verejné obstarávanie, a môže sa pretvoriť tak, aby sa odstránili súčasné nedostatky.

Colná únia je zjavným prínosom pre úspech hospodárskej a obchodnej integrácie medzi EÚ a Tureckom. Colná únia prispela k posilneniu tohto rastu začlenením Turecka do európskeho trhového a výrobného systému. Na úspechu hospodárskej integrácie a zvýšení obchodu a investícií vo vzťahu k EÚ má veľký podiel colná únia a začatie prístupových rokovaní v roku 2005. Zdá sa však, že colná únia trpí opakujúcimi sa problémami, ktoré sa týkajú zostávajúcich technických prekážok obchodu a nadmerného využívania ochranných opatrení. Na ochranu domácich trhov sa aj naďalej používajú postupy hodnotenia súladu a technické predpisy a normy.

Problémy s vízami pre tureckých obchodníkov vstupujúcich na územie EÚ, ako to ukazuje niekoľko po sebe idúcich rozhodnutí Súdneho dvora Európskej únie, a nedostatok súbežnosti pri rokovaní a uzatváraní dohôd o voľnom obchode medzi EÚ a tretími krajinami, ako aj nedostatočné uplatňovanie práv duševného vlastníctva, sú ďalšími problémami, ktoré sa vyskytli v rámci colnej únie medzi EÚ a Tureckom. Vzhľadom na prístupové rokovania by

prehlbenie obchodných vzťahov a integrácia trhu boli určite vhodným prostriedkom na rozšírenie a posilnenie colnej únie.

Colnej únii by výrazne prospel účinný mechanizmus urovnávania sporov. Akákoľvek podstatná reforma colnej únie je však zjavne ťažko realizovateľná, keďže jej realizácii bráni kandidátúra Turecka na členstvo v Európskej únii.

Turecko a medzinárodný obchod

Turecko je členom Svetovej obchodnej organizácie od roku 1995, hoci nie je stranou Dohody o vládnom obstarávaní. Nedávne hodnotenie obchodnej politiky ocenilo reformy Turecka, keďže podporujú rast, negatívnu infláciu a zníženie verejného a vonkajšieho dlhu. Napriek tomu aj naďalej pretrvávajú problémy týkajúce sa prehlbovania schodku bežného účtu, ako aj prekážky na strane dovozu (napr. clá a vnútroštátne dane), čo hodnotenie obchodnej politiky veľmi kritizuje.

Turecko je taktiež zakladajúcim členom barcelonského procesu a kľúčovým hráčom pri zriaďovaní euro-stredozemskej zóny voľného obchodu. V skutočnosti má Turecko do dnešného dňa najkompletnejšiu sieť dohôd o voľnom obchode typu Juh – Juh s partnermi Euromedu. Napriek zjavnej úlohe Turecka v oblasti Stredozemia je jeho objem obchodu s krajinami Euromedu aj naďalej nízky, či už v absolútnom alebo relatívnom vyjadrení. V skutočnosti tvorí objem obchodu s partnermi z oblasti Stredozemia len 4 % tureckého dovozu a 7 % tureckého vývozu.

Turecko je zakladajúcim členom Organizácie pre hospodársku spoluprácu v oblasti Čierneho mora a podpísalo dohody o voľnom obchode s Bývalou juhoslovanskou republikou Macedónsko, Chorvátskom, Bosnou a Hercegovinou a Albánskom. Je tiež členom Procesu spolupráce v juhovýchodnej Európe.

EÚ je zďaleka najväčším obchodným partnerom Turecka, no jej podiel na jeho obchode klesá. Podiel Ruska a Číny na obchode Turecka sa zvýšil. Hlavnými obchodnými partnermi Turecka mimo EÚ sú Rusko, Čína, Spojené arabské emiráty, USA a Irán.

Štatistiky ukazujú, že turecký vývoz do EÚ v roku 2008 vzrástol len o 5 % a že len 48 % vývozu Turecka smerovalo do EÚ (v porovnaní s 56 % z predošlého roku). Na druhej strane, dovoz Turecka z EÚ vzrástol o 9 %, pričom dovoz z iných krajín než EÚ vzrástol počas rovnakého obdobia o 25 %.

Turecko čelí silnej konkurencii vo svojich tradične kľúčových sektoroch priemyslu, ako je textilný priemysel. Najväčšia konkurencia pochádza z rozvojových ekonomík, ako sú India a Čína. Zlepšujú sa obchodné vzťahy Turecka s Čínou, najmä v energetickom sektore, a obidve krajiny sa dohodli na niekoľkých hospodárskych opatreniach a uzatvorili dohody o bilaterálnej spolupráci v oblasti obchodu, diplomacie, cestovného ruchu, energetiky, kultúry a médií. Turecko zaznamenalo pri obchodovaní s Čínou v roku 2008 obchodný deficit vo výške takmer 16 miliárd dolárov. Ďalšia spolupráca a spoločné opatrenia medzi EÚ a Tureckom môžu napomôcť nájsť spoločné riešenia súčasných problémov v oblasti obchodu a investícií.

Pokiaľ ide o priame zahraničné investície smerujúce do Turecka, ich najväčším zdrojom je aj naďalej EÚ. V roku 2008 pochádzalo 75 % priamych zahraničných investícií, ktoré sa dostali

do Turecka, z krajín EÚ, zatiaľ čo v prvých piatich mesiacoch roku 2009 tento podiel vzrástol na 88 %. Napriek tomu je úloha priamych zahraničných investícií v tureckom hospodárstve slabá a existujú značné rezervy na jej zlepšenie, najmä prostredníctvom využitia výhod, ktoré prinieslo celosvetové hospodárske oživenie. Problém falšovaných výrobkov a nedostatku uplatňovania práv duševného vlastníctva priamo súvisí s prílivom priamych zahraničných investícií, keďže tieto skutočnosti významne ovplyvňujú príťažlivosť Turecka pre priame zahraničné investície.

Za povšimnutie stojí taktiež odolnosť tureckého bankového systému voči finančnej kríze. Je to najmä dôsledok série reforiem, ktoré nasledovali po kríze v Turecku v roku 2001. Existujú dôkazy, že turecké hospodárstvo sa zotavuje z krízy. Podľa Tureckého štatistického inštitútu sa HDP za posledné tri mesiace roku 2009 zvýšil o 6 %, čo je pozoruhodný obrat oproti 14,5 % poklesu zaznamenanému v prvom štvrtroku toho istého roku.

Záver

Vzhľadom na významný objem obchodu a pevné vzťahy medzi Tureckom a EÚ by sa ich obchodným a hospodárskym vzťahom mala venovať náležitá pozornosť. V tejto súvislosti by sa mali podniknúť nevyhnutné kroky na ich ďalšie zlepšenie.

Ešte aj dnes pretrváva niekoľko technických problémov, ktoré je potrebné vyriešiť a v súvislosti s ktorými by sa mali podniknúť okamžité kroky.

Treba zvýšiť funkčnosť colnej únie. Nevyriešené otázky si vyžadujú okamžitú pozornosť a Turecko a EÚ by mali lepšie zosúladiť svoje obchodné politiky, najmä v súvislosti s dohodami o voľnom obchode a regionálnom obchode. Tieto opatrenia pravdepodobne povedú k obojstranne výhodnej situácii, z ktorej budú mať prospech obidve hospodárstva.

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	14.7.2010
Výsledok záverečného hlasovania	+: 25 -: 2 0: 2
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	William (The Earl of) Dartmouth, Laima Liucija Andrikienė, Kader Arif, Christofer Fjellner, Joe Higgins, Yannick Jadot, Metin Kazak, Bernd Lange, Vital Moreira, Cristiana Muscardini, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Niccolò Rinaldi, Helmut Scholz, Peter Šťastný, Robert Sturdy, Gianluca Susta, Keith Taylor, Iuliu Winkler, Pablo Zalba Bidegain, Paweł Zalewski
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Francesca Balzani, Catherine Bearder, George Sabin Cutaş, Béla Glattfelder, Salvatore Iacolino, Maria Eleni Koppa, Elisabeth Köstinger, Jörg Leichtfried, Georgios Papastamkos, Miloslav Ransdorf, Jarosław Leszek Wałęsa
Náhradníci (čl. 187 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	Franziska Keller, Kyriakos Mavronikolas, Georgios Papanikolaou, Giommaria Uggias